

DZĪVESSTILS

322 Veselība

Ar smaida terapiju AZOTĒ

TRĪS LIETAS. Kardiologs Andris Skride uzskata, ka ārstam ir vajadzīgas trīs lietas – zināšanas, intuīcija un izpratne. «Ir dienas, kad kāda no šīm īpašībām nestrādā. Tad ir jāpaļaujas tikai uz zināšanām,» saka viņš

P. Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas kardiologs Andris Skride par sevi saka, ka ir savrupa ceļa gājējs. Uz darbu viņš dodas, it kā tas būtu iemīļots hobijs, un to viņš allaž dara ar smaidu. «Dažreiz atklāju, ka, diemžēl vai par laimi, man piemīt godīgums, tāpēc šo īpašību un kompetenci augstu vērtēju arī citos cilvēkos. Es nekad dzīvē neko netēloju. Citreiz, kad redzu, ka to dara citi, tad nākas piespēlēt līdz,» saka ārsts Andris Skride.

Viņš joprojām sniedz konsultācijas pacientiem arī savā dzimtajā Madonas pusē un paspēj ikdienu padarīt piesātinātu un interesantu ar lietām, kas

nav saistītas tikai ar medicīnu, bet ar kino un sportiskām aktivitātēm.

Vidusskolas laikā Andra domāšanu spēcīgi ietekmējis

pasaulē pazīstamais Kanādas endokrinologs Hanss Selje un arī zviedru ārsta Aksela Muntess darbs *Stāsts par Sammikelu*. Viņi pamudināja jauniešu savu dzīvi saistīt ar medicīnu. «Vidusskolas laikā biju arī ģeogrāfs. Draugi mani joprojām dēvē par izbijušo ģeogrāfu, jo visās rajona olimpiādēs parasti biju uzvarētājs. Ģeogrāfijas fakultātē 2000. gadā tiku uzņemts bez iestājekšāmeniem, taču man vajadzēja izvēlēties – medicīna

vai ģeogrāfija. Būdams ārsts, varu būt arī lielisks ģeogrāfs, bet otrādi nav iespējams. Divpadsmit gadu laikā man nekad nav iešāvusies prātā doma, ka izvēle būt par ārstu nav bijusi pareiza.»

Latīņu palīdz celt pacienti

Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā viņš strādā jau 12 gadu. Sanitāra darba gaitas uzsācis līdztekus studijām, mācoties jau pirmajā kursā. Tās aizritēja Asinsvadu ķirurģijas centra asinsvadu ķirurģijas nodaļā, kopš trešā kursa tur strādājis par medicīnas brāli. «Ļoti daudz iemācījos šajā laikā. Pirmām kārtām – ko nozīmē būt atbildīgam. Tā es tagad varu prasīt no vidēja un jaunākā personāla, jo zinu, kā darbs ir jāizdara.» Kad Andris absolvēja augstskolu, uzreiz sāka strādāt slimnīcā par ārstu – stažieri, pēc tam – par ārstu – internistu un jau sesto gadu ir ārsts – kardiologs.

«Mana uzceltā latīņu profesionālajā jomā – tās ir pacientu atsauksmes. Ja slimniekam esmu spējis palīdzēt un viņš man uzsmaida, tad tas ir liels apbalvojums. Man laikam piemīt egoistiskais altruisms. Ja cilvēkam raksturīga šāda īpašība, tad viņš var strādāt par ārstu.» Viņš uzskata, ka ārstam ir vajadzīgas trīs lietas – zināšanas, intuīcija un izpratne. Medicīnā strādājot, ir svarīga arī veiksmē. Tā viņš savieno kopā ar intuīciju. «Ir dienas, kad kāda no šīm īpašībām nestrādā, taču tam izskaidrojuma nav. Tad ir jāpaļaujas tikai uz zināšanām. Citreiz, pieejot pie pacienta, uzreiz jūtu, kādas viņam ir problēmas. Katram cilvēkam ir vajadzīgs gan savs ģimenes ārsts, gan kardiologs. Tad viņš var justies droši.»

Interesē retās slimības

«Katrs ārsts specializējās kādā šaurākā jomā. Ir tāda smaga un reta slimība – plaušu hipertensija, kam vajadzīgas specifiskas zāles. Ar to pasaulē slimo arī jauni cilvēki. Kardioloģijā

Māja 7. – 13. jūnijs, 2013
Ina ZELČA

Foto: Reinis HOFMANIS, f64 Photo agency

Māja 7. – 13. jūnijs, 2013

DZĪVESSTILS

Veselība 23

vēlētos aizvien vairāk strādāt pie reto slimību atpazīšanas un diagnostikas. Tās netiek atpazītas un līdz ar to arī netiek ārstētas. Kardioloģijā man ir mērķis strādāt ar pulmonālās hipertensijas slimniekiem un ar pacientiem, kas slimo ar retajām slimībām.» Andris esot simptomātīgi pārliecināts, ka nevēlētos strādāt ārpus Latvijas. «Esmu pārāk liels tās patriots. Kad atgriežos no kādām mācībām, vislaimīgākais ir brīdis, ka lidmašīna piezemējas Rīgas lidostā un varu atgriezties mājās.» Jautājot, vai Andris kādreiz vēlētos strādāt nevis ikdienišķajā ārsta profesijā, bet ar veselības sistēmu saistītā pārvaldes darbā, viņš nopietni to apstiprina. «Nezinu, vai tas būtu tieši veselības ministra amatā, bet politiskā – noteikti.»

Sirds daktera tituls

Andris jūtot, ka no savas dzimtas ģenētiski saņemot spēcīgu enerģiju, ir sīki iepazītījis savus radus rakstus. «Manā dzimtā neviens nekad nav kļānījies pastāvošai varai,» senčus raksturo kardiologs, acīmredzot velkot zināmas paralēles arī ar sevi. No Skrides dzimtas nāk arī gleznotājs Arijis Skride, māsas vijolniece Baiba, pianiste Lauma un altiste Linda Skrides. Viņu pulkā ir arī fotogrāfi un mākslinieki. «Mediķu dzimtā nav. Un, kad man daudzi jau-

Man laikam piemīt egoistiskais altruisms. Ja cilvēkam raksturīga šāda īpašība, tad viņš var strādāt par ārstu

tā, kāpēc es izvēlējos medicīnu, atbilde ir pavisam vienkārša – medicīna ir vislielākā māksla. Kardioloģiju izvēlējos daļēji jau studiju laikā. Mēs bijām draudzīga grupa. Jau 3. kursā katrs no mums kādā specialitātē zināja vairāk. Es biju izveidojies par grupas kardiologu, jo citi vienmēr prasīja skaidrojumu par kardiogramām. Mani grupā sauca par sirds dakteri.» Pēc 6. kursa, kad vajadzēja iz-

VINDSĒRFINGS. Šovasar Andris nolēmis vēl labāk apgūt pagriezienus vindsērfinā. Ar šo sporta veidu brīvajā laikā viņš nodarbojas jau trešo sezonu

vēlēties, ko mācīties rezidentūrā, Andris domāja, kam dot priekšroku – asins hematoloģijai vai kardioloģijai, un izlēma par labu otrajam virzienam.

Uz studentiem vairs nedusmojas

«Tagad, mācot topošos mediķus, saku, ka viņu izdarītā izvēle ir vislabākā. Seši studiju gadi ir bijuši visaizraujošākie un interesantākie kopā ar jaukiem studiju biedriem. Tā nav tikai ārsta iegūtā izglītība, bet iemāca, kā domāt un sevi attīstīt.» Andrim nesagādājot problēmas publiska uzstāšanās. Uzskata, ka, lasot lekcijas, arī pats daudz iemācās. «Citreiz lasu kādu lekciju trešo vai ceturto reizi un tikai tad saprotu, kāda stāstītajam ir jēga. Apziņas, ka cilvēks nevar visu zināt un mācās tādēļ, lai iemācītos.

Kādreiz dusmojos uz sevi, ja students nezināja atbildi. Esmu pieņēmis, ka tā var būt, un sevī dusmas nekultivēju.» Studenti zinot, ka viņa jājamzirdziņš ir pulmonālā hipertensija. Viņš cenšoties būt objektīvs un esot diezgan stingrs. «Galvenais ir netracināt pasniedzēju. Ja mani satracina, tad varbūt kādreiz paceļu balsi. Taču es mācos, kļūstu tolerants.» Saviem studentiem iesaka lasīt ne tikai

medicīnas grāmatas, bet arī iet uz kino un apmeklēt izstādes, mācīties runāt un sajūst. Vienmēr pajautā, kādu literatūru bez medicīniskās vēl lasa, jo ārsta redzeslokam ir jābūt plašam.

Ar sportu uz tu

Viņš mudina savus pacientus sportot – nūjot vai slēpot, katram esot jāatrod savs sporta veids. «Šoziem kopš pamatskolas laika nebiju kārtīgi uzkāpis uz distanču slēpēm. Pateicoties kolēģei anestezioloģei Anetei Eklonai un infektoloģei Aijai Vildei, sākām piedalīties treniņos pie trenera Ulda Kasemira. Trīs reizes nedēļā cēlāmies no rīta 6.30, lai dotos uz stundu garu slēpošanas treniņu Uzvaras parkā. Nekad nebiju domājis, ka to varēšu izdarīt, jo man patīk ilgāk pagulēt. Pārējās dienās vakaros devos slēpot uz Bīķernieku mežu. Šogad pat nevēlējos, lai ziema beidzas. Man tā nekad nav bijis. Es to izbaidīju.» Šovasar jau trešo sezonu nodarbojas ar vindsērfinu. «Neesmu vēl profesionālis, taču šis sporta veids mani ļoti aizrauj. Ja vasarā darbdienas beigās redzu, ka koku gali līgojas, tas nozīmē, ka vējš ir labs. Tad manas kolēģes zina, ka es pēc darba došos uz Ķīsezeru.»

Režisors, aktieris un producents

Andrim ir vēl kāda netipiska aizraušanās – ar filmēšanas grupu *Vilkatis group*, kuru veido ārsti, katru gadu tiek uzņemta filma. Tās kontā ir jau sešas filmas. Pērnavasar tika uzņemta

filma *Sesswegen*, kuras režisors, producents un arī aktieris bija Andris Skride. Visām filmām viņš ir režisors un sev mēdzot tajās uzticēt arī mazas lomas. «Uzsākot studijas, kursabiedri lekciju starplaikos izspēlēja dažādas etīdes no latviešu filmām – *Tās dullās Paulīnes dēļ*, *Limuzīns Jāņu nakts krāsā*. Izveidojām savas grupas foto-seriālu, no kura pēc tam tapa albums. Mācoties trešajā vai ceturtajā kursā, mums, gērbušos baltos halātos, Stradiņa slimnīcas parkā notika kārtējais mēģinājums. Tā bija epizode no filmas *Emīla nedarbi* – komandante iekrīt vilku bedrē un mēģina no tās tikt laukā. Pēc tam sievietē skrīen projām, bet pārējie lēk. Nejausi to redzēja studentu grupa un viens profesors, kurš studentiem jautājis, vai mēs neesam sajukuši.»

Andrim tuvojosies vārdadiena, un viņš atradis Andi Ondzuli, kurš uzfilmēto profesionāli samontējis un vēlāk kļuvis par filmēšanas grupas dalībnieku. Ārsts izdomājis, ka kinoteātra Rīga mazajā zālē noorganizēs filmas vārdadienas seansu un uzaicinās viesus, bet aktieri dosies pa sarkano paklāju. Pirmizrādē nebija daudz cilvēku, taču sirsnīgais pasākums ļoti palicis atmiņā. Šī tradīcija tiek turpināta – katru gadu novembra pēdējā sestdienā notiek jaunās filmas pirmizrāde. «Ar katru filmu cenšamies strādāt arvien profesionālāk. Pēdējā filma ir par Cesvaini, kas ir mana dzimta vieta, un tās pili. Nedēļu ar filmēšanas grupu pavadījām Cesvainē. Filmās ir veidotas kā komēdijas, bet es vēlos, lai skatītāji tās skatītos ne tikai ar smaidu, bet lai uzzinātu kaut ko jaunu. Tāpēc filmās tiek izmantoti patiesi fakti vai leģendas.» Andris joko, ka vēl jau varētu paspēt studēt arī režiju, taču medicīna tomēr esot svarīgāka. «Tad, kad filmēšanas process ir pabeigts, parasti vēlos atgriezties medicīnā.» Šovasar esot piedāvājums veidot filmu Kolkas pusē, un arī tai būs savs vēsturisks stāsts. Bet tā pie interesentiem kā ik gadu nonāks novembrī, uz Andra dienu. ■